

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана
Огієнка
Навчально-науковий інститут української філології та
журналістики
Кафедра журналістики
Силабус
навчальної дисципліни
«Проблематика ЗМІ і реклами»

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Проблематика ЗМІ і реклами Мова викладання – українська.
Викладач	Волковинський Олександр Сергійович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри журналістики.
Профайл викладача	https://journkaf.kpnu.edu.ua/pro-kafedru/volkovynskyyj-oleksandr-serhijovych/
E-mail	volkovynskyyi.oleksandr@kpnu.edu.ua
Консультації	вівторок 14.00–15.00 Місце проведення консультацій – 412 аудиторія (центральний корпус), платформа MOODLE.

2. Анотація до курсу

Проблематика ЗМІ і реклами – дисципліна, яка присвячена вивченню проблем та особливостей функціонування медіапростору України, а також рекламного контенту; критичного осмислення інформаційного змісту, що виробляється медіа та копірайтерами, знайомить із політико-економічною, соціальною, міжнародною проблематикою у ЗМІ та рекламі, особливостями її відображення у медіа та рекламі зарубіжних країн, а також провідних загальнонаціональних та регіональних українських ЗМІ.

3. Мета і завдання курсу

Метою курсу є: сформувати комплексний професійний погляд на проблематику ЗМІ і реклами, навички аналітично, критично та неупереджено вивчати особливості та тенденції її висвітлення у різних медіа-ресурсах; вміння застосовувати набуті навички у практичній та професійній діяльності журналіста, редактора, медіа-спеціаліста, копірайтера тощо.

Завдання курсу:

- 1) ознайомити студентів з методами та механізмами визначення проблематики ЗМІ і реклами та особливостей розвитку сучасного медіапростору загалом;
- 2) забезпечити засвоєння студентами основних принципів категорій, тенденцій та закономірностей вирішення проблем сучасного українського суспільства;
- 3) розкрити специфіку жанрової своєрідності матеріалів, в яких висвітлюється політична, економічна, соціальна, міжнародна проблематика;
- 4) сформувати навички застосування знань та методів дослідження політичних, економічних, соціальних, міжнародних проблем при підготовці продуктів ЗМІ та реклами.
- 5) оволодіти практичними навичками аналітика та критика медіаматеріалів та реклами.

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:	
СК 01	Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.
СК 02	Здатність формувати інформаційний контент.
СК 1.3	Здатність орієнтуватися в різних сферах життя суспільства, які є об'єктом висвітлення у комунікаційній практиці та з якими пов'язаний тематичний зміст і проблематика матеріалу.

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний). Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосувань для проведення відеоконференцій.

5. Результати навчання

ПРН 13	Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально-комунікаційних наук.
ПРН 14	Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Освітньо-професійна програма	061 Журналістика
Рік навчання/ рік викладання	третій
Семестр вивчення	шостий
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 год.
Кількість годин навчальних занять	40 год.
Лекційні заняття	20 год.
Практичні заняття	20 год.
Самостійна та індивідуальна робота	80 год.
Форма підсумкового контролю	залік

7. Пререквізити курсу

Пререквізити: методика вивчення дисципліни передбачає врахування взаємозв'язків основних тем курсу з поняттями, термінами і категоріями таких дисциплін, як «Вступ до спеціальності», «Теорія твору», «ТМК», «Етика в системі соціальних комунікацій» та інші курси, у процесі вивчення яких студенти могли отримати теоретичні знання про журналістську діяльність.

Кореквізити: опанування навчальними дисциплінами: «Журналістикознавство: теорія і методика журналістської творчості», «Історія зарубіжної журналістики», «Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво».

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проєктора й ноутбука / персонального комп'ютера

для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE, платформ Google Meet, Zoom.

9. Політика курсу

При організації освітнього процесу студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до:

Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>);

Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6MikA4o/view>);

Положення про академічну мобільність студентів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1m51v2ebOEkOEYafuwULaWsqMZkuFSW44/view>);

Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view);

Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view>).

Для успішного вивчення курсу необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Кожен студент повинен ознайомитися і слідувати Положенню про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку;
- самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях;
- брати активну участь у навчальному процесі;
- своєчасно виконувати завдання самостійної роботи;
- відключити звук мобільного телефону під час занять;
- участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль виконання СР; підсумковий контроль);
- будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Результатом невиконання та / або недотримання правил може бути оцінка «незараховано» за курс.

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<http://kpnu.edu.ua/pravyla-vnutrishnoho-rozporiyadku/>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових і творчих завдань задля отримання уявлень про специфіку роботи журналіста. Передбачається, що здобувачі вищої

освіти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) або самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що здобувачі поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього практичного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що здобувачі не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1UXqhkTdz-TJoPFKFueSsc5v25FlqVAIW/view>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1Wi2EaD27TABQU_0BgslxnZWQK77HEWkh/view).

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їхніми оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедри журналістики та Інтернет-ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Якщо у студентів виникають питання, то вони можуть звернутись із ними до викладача. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань. А також студенти можуть звернутись на кафедру за літературою, за методичними рекомендаціями та іншими навчальними матеріалами.

10. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	разом	у тому числі

		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Поняття проблематики ЗМІ та реклами у контексті мас-медійної						
Тема 1. Політична проблематика ЗМІ	12	2	2			8
Тема 2. Діяльність ЗМІ під час президентських виборів	12	2	2			8
Тема 3. Політична проблематика у рекламі	12	2	2			8
Тема 4. Поняття про соціальну рекламу	12	2	2			8
Тема 5. Загальні особливості висвітлення в сучасній пресі окремих актуальних соціальних проблем	12	2	2			8
Тема 6. Права дітей та молоді в фокусі української преси	12	2	2			8
Тема 7. Гендерна політика у дзеркалі преси	12	2	2			8
Тема 8. Економічна проблематика у пресі та рекламі	12	2	2			8
Тема 9. Екологічна проблематика в ЗМІ та рекламі	12	2	2			8
Тема 10. Міжнародна проблематика в ЗМІ та рекламі	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 1	120	20	20			80
Разом годин	120	20	20			80

11. Система оцінювання та вимоги

Контроль якості підготовки фахівців з дисципліни здійснюється відповідно до таких документів:

Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>);

Положення про екзамени і заліки та порядок перезарахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці та її ліквідації при переведенні, вступі та поновленні студентів на навчання до Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1RLYvBwoEb7NFW8ikmHv5-VpzlOw3_o4y/view);

Порядок організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (Додаток до Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами) (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

- Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1Dzh4W6JnffoEkRh30ks795Q2yKBHFqjb/view>).

Участь у роботі впродовж семестру оцінюється з розрахунку 100 балів. Поточна успішність – 50 балів, модульна контрольна робота – 50, залік – 100 балів.

Отримання заліку можливе за умови виконання таких головних вимог: обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність упродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх практичних занять, успішне виконання модульної контрольної роботи. Мінімальний рейтинговий результат роботи на практичних заняттях – 30 балів, мінімально необхідний результат за виконання модульної контрольної роботи – 30 балів, мінімальна залікова оцінка – 60 балів.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам:

денна форма навчання

Поточний і модульний контроль (100 балів)			Залік
Поточний контроль	Модульна контрольна робота	Разом	100 балів
50 балів	50 балів	100 балів	

Поточний контроль (50 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях – 12 (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view).

Здобувачу, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою передготовленістю до навчальних занять, здобувач повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Модульна контрольна робота (50 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР 50 балів	«задовільно»	30 – 37
	«добре»	38 – 45
	«відмінно»	46 – 50

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Якщо здобувач ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням директора інституту, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо	

	вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	
--	--	--

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

Основна література

1. Беляков О. О. Екологічна проблематика в засобах масової інформації : Навч. посіб. для студ. ін-ту, ф-тів і від-нь журналістики. Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2003. 185 с.
2. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ "Софія-А", 2016. 184 с.
3. Громадська журналістика та відповідальні соціальні медіа: посібник для активістів НГО, суспільних журналістів/ [Микола Орлов, Володимир Торбіч, Олександр Поліщук, Андрій Сільченко, Анастасія Ушинська], Рівне : Овід, 2012. 68 с.
4. Копистинська І. М., Гринівський Т. С. Проблематика засобів масової комунікації : Конспект лекцій у 2-х ч. Ч.1. Чернівці : Чернівецький нац. Ун-т, 2009. 68 с.
5. Копистинська І. М., Мельничук Ю. Г. Проблематика засобів масової комунікації : Конспект лекцій у 2-х ч. Ч.2. Чернівці : Чернівецький нац. Ун-т, 2009. 68 с.
6. Ла Рош Вальтер фон. Вступ до практичної журналістики: навч. посіб. Київ : Академія Української Преси, 2015. 229 с.
7. Медіакомунікації та соціальні проблеми: збірка навчально-методичних матеріалів і наукових статей в трьох частинах. Частина перша / упор., ред. К. С. Шендеровського ; Київ. нац. ун-т; Ін-т журналістики. Київ, 2012. 288 с.
8. Обрисько Б. Реклама і рекламна діяльність: курс лекцій. Київ : МАУП, 2002. 239.
9. Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекції / За ред. Виртосу І., Шендеровського К. Київ: Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. 2018.

Додаткова література

1. Божкова В. В., Мельник Ю. М. Реклама та стимулювання збуту: навч. посіб [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 200 с.
2. Бутенко Н. Ю. Соціальна психологія в рекламі: Навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2006. 384с.
3. Воронова М. Ю. Політична журналістика як особливий різновид професійної діяльності. *Наукові записки Інституту журналістики*. Том 50. 2013. С. 197–201.
4. Дуцик Д. Політична журналістика. Київ : ВД «Києво-Могилян. акад.», 2005. 138 с.
5. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: навчальний посібник. Львів: ПАІС, 2000. 180 с.
6. Шендеровський К. С. Проблематика мас-медіа: Соціальні питання в мас-медіа: Навчальна програма / Укладач: Шендеровський К. С. К., 2014. 15 с.
7. Шкляр В. І. Мас-медіа і виклики нового століття. Київ : Грамота, 2003.

13. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Київський інститут журналістики. URL: <http://www.journ.univ.kiev.ua/>
3. Бібліотека Інституту журналістики. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/>